

EU4IP

Strengthening Intellectual Property
Rights in Moldova and Ukraine

Finanțat de
Uniunea Europeană

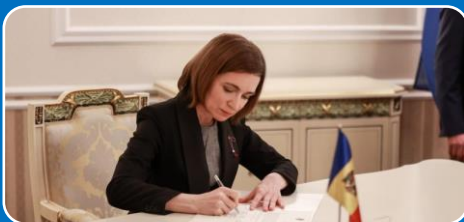
Analiza comparativă

Ion Țîganaș
Expert în domeniul dreptului de autor

EU4Business

DATE IMPORTANTE

Cererea Republicii Moldova de aderare la UE (3.03.2022)

- Moldova se angajează să depună toate eforturile pentru a-și apropia legislația de acquis-ul comunitar
- Inclusiv în domeniul dreptului de autor și a drepturilor conexe

Legea privind dreptul de autor și drepturilor conexe (28.07.2022)

- 9 Directive UE sunt transpuse în totalitate
- 3 Directive UE sunt transpuse parțial

Raportul de evaluare a compatibilității legislației RM cu legislația UE (8.11.2023)

- Moldova se confruntă cu provocări privind punerea în aplicare a unui sistem eficace de gestionare colectivă a drepturilor, în special privind colectarea și distribuirea remunerațiilor
- Moldova ar trebui să îmbunătățească gestiunea colectivă pentru a garanta plata adecvată a plăților

ACTE RELEVANTE ALE REPUBLICII MOLDOVA

Legea privind dreptul
de autor și drepturile
conexe, nr. 230/2022

ACTE RELEVANTE ALE UNIUNII EUROPENE

2014/26/UE privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe

2001/29/CE privind armonizarea dreptului de autor în societatea informațională

2006/115/CE privind dreptul de închiriere și de împrumut

93/83/CEE privind coordonarea normelor aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu

2019/789 privind transmisia online a organismelor de radiodifuziune și retransmisia programelor TV și radio

2019/790 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală

2012/28/UE privind anumite utilizări permise ale operelor orfane

2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe

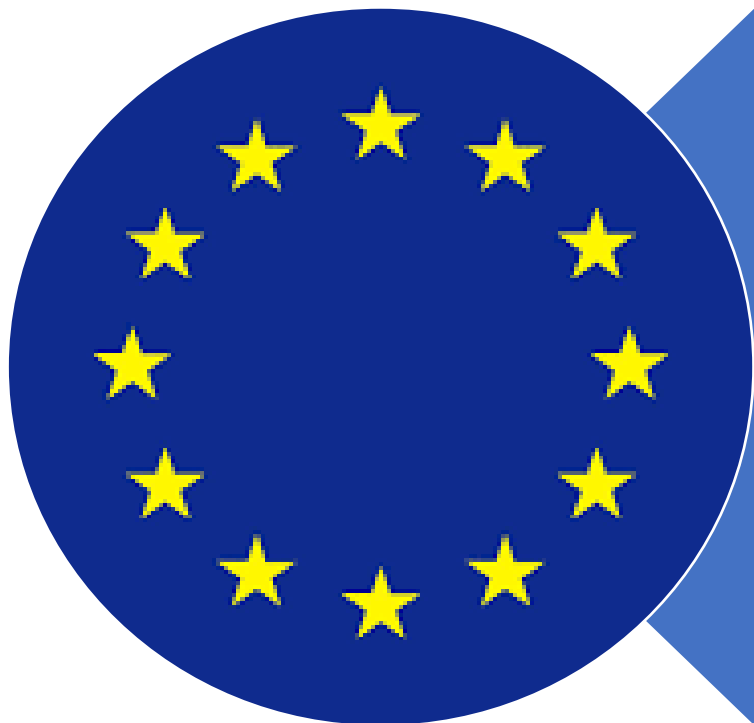
2009/24/CE privind protecția juridică a programelor pentru calculator

96/9/CE privind protecția juridică a bazelor de date

2001/84/CE privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale

2017/1564 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere în beneficiul persoanelor nevăzătoare

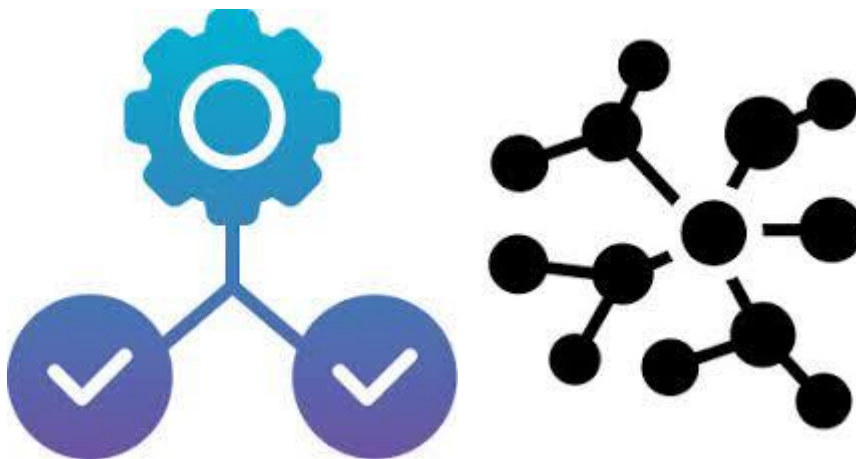
DIRECTIVA 2014/26/UE

Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European
și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind
gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a
drepturilor conexe și acordarea de licențe
multiteritoriale pentru drepturile asupra
operelor muzicale pentru utilizare online pe
piața internă

SISTEMUL DE GESTIUNE COLECTIVĂ

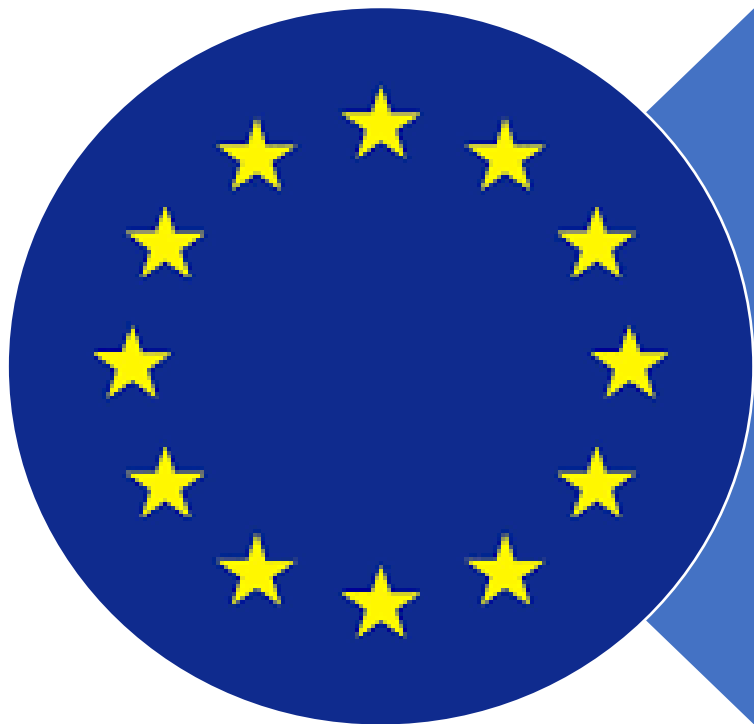
- Directiva face referire la principiul reprezentativității OGC
- În mai multe țări din lume, OGC-urile operează chiar într-un regim monopolist, existând câte un singur OGC pentru fiecare domeniu de drepturi de autor
- Permite crearea unui număr nelimitat de OGC-uri, încurajând înființarea OGC-urilor nereprezentative
- Legiuitorul a decis să creeze structuri-umbrelă (colectorii, structuri comune de colectare)

RECOMANDĂRI

- Reconsiderarea sistemului existent și limitarea numărului de OGC-uri
- Reconsiderarea prevederilor referitoare la stabilirea tarifelor
- Tratat egal pentru toți titularii, indiferent de statutul mandatului lor față de OGC
- Persoanele care pot face parte din Consiliul de Supraveghere al OGC
- Plafonul comisionului de gestiune
- Continuitatea aplicării tarifelor curente până la aprobarea noilor metodologii
- Transpunerea Titlului III (licențele multiteritoriale pentru drepturile online)

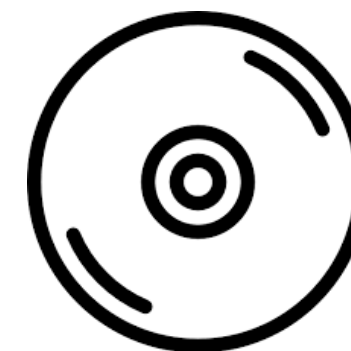
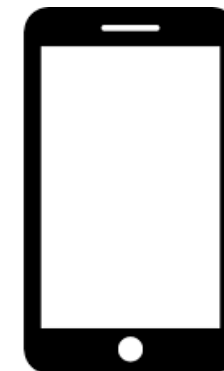
DIRECTIVA 2001/29/CE

Directiva 2001/29/CE din 22 mai 2001 privind
armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de
autor și drepturilor conexe **în societatea
informațională**

REMUNERAȚIA COMPENSATORIE PENTRU COPIA PRIVATĂ

- Baza de calcul
 - prețul de vânzare al echipamentului / suportului material
- Quantum
 - substanțial mai mare
 - 6% pentru copia privată în Grecia, Lituania, Slovacia, Slovenia
- Baza de calcul conține indicatori neclari
 - valoarea statistică a echipamentului / suportului material
 - prețul de producere al echipamentului / suportului material
- Quantum
 - 0,3% pentru copia privată
 - 1% pentru reprografiere

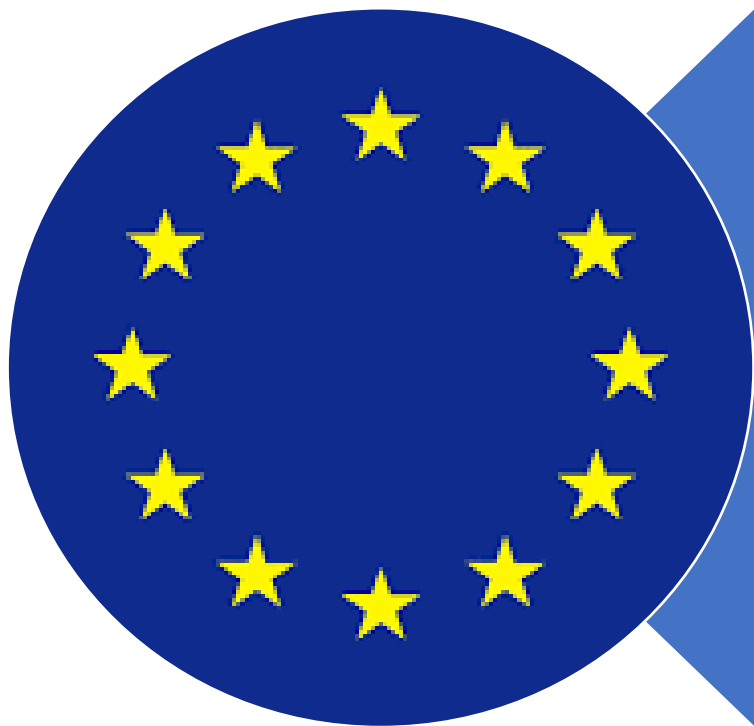

RECOMANDĂRI

- Studiu economic pentru a stabili nivelul remunerației
 - criterii stipulate în legislația UE
 - jurisprudența CJUE
 - contextul local
- Sistemul de taxe ar trebui să se bazeze pe indicatori **adecvați** și **stabili**, prevăzuți de legislația multor alte țări europene
- Asigurarea accesului efectiv al OGC-urilor la informațiile deținute de autoritățile publice

DIRECTIVA 2006/115/CE

Directiva 2006/115/CE din 12 decembrie 2006
privind **dreptul de închiriere și de împrumut** și
anumite drepturi conexe dreptului de autor în
domeniul proprietății intelectuale

REMUNERAȚIA ECHITABILĂ PENTRU ÎMPRUMUTUL PUBLIC

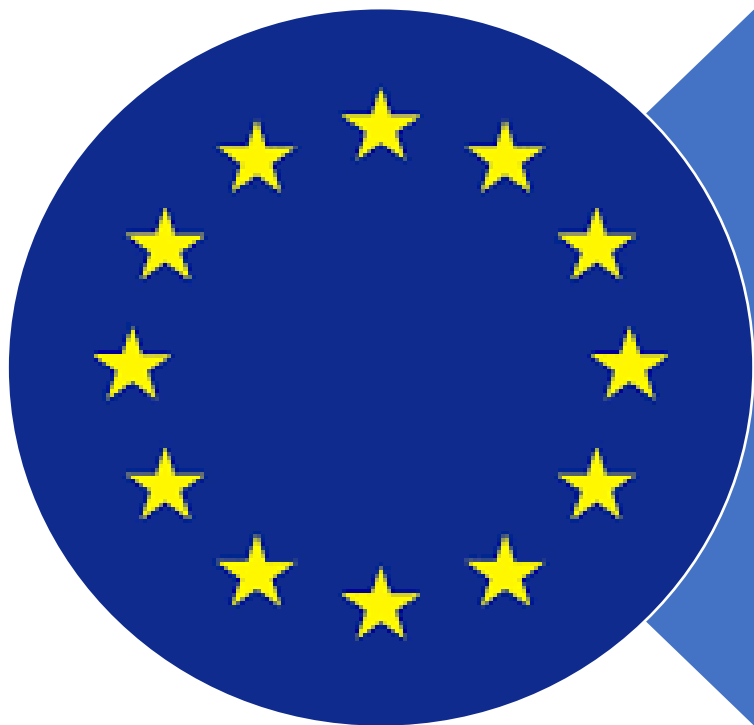
- Împrumutul efectuat prin biblioteci nu necesită autorizare din partea titularului de drepturi, dar dă acestuia dreptul la o remunerație echitabilă
- Se aplică pentru **toate tipurile de biblioteci**, inclusiv pentru cele publice
- Excluderea bibliotecilor publice contravine jurisprudenței CJUE (IT, PT, ES, IR)
- Bibliotecile publice din majoritatea statelor lumii achită remunerația echitabilă (Studiu OMPI)
- Dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public este reglementat de Lege
- Remunerația echitabilă nu se achită de către bibliotecile publice

RECOMANDĂRI

- Introducerea unui sistem **simplu** de compensare a dreptului de împrumut public pentru bibliotecile publice
 - poate fi limitat la operele literare
 - poate servi drept instrument de susținere a autorilor și traducătorilor de limbă română
 - sistemul ar trebui să fie finanțat de stat

DIRECTIVA 93/83/CEE

Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27
septembrie 1993 privind coordonarea anumitor
norme referitoare la dreptul de autor și
drepturile conexe **aplicabile difuzării de
programe prin satelit și retransmisiei prin cablu**

PRINCIPIU ȘI TERMEN

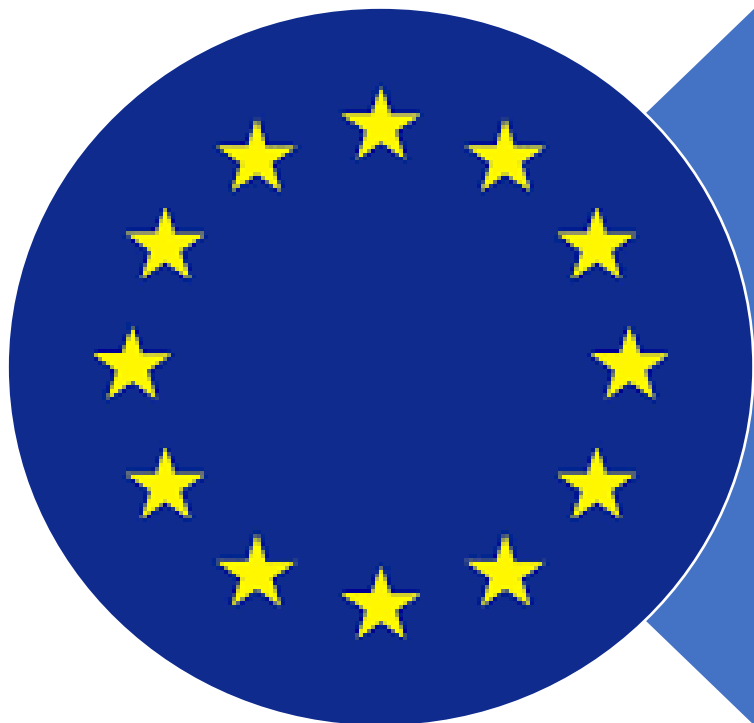
- Actul de comunicare publică prin satelit are loc numai în statul membru în care semnalele purtătoare de programe sunt introduse într-un lanț sub controlul organismului de radiodifuziune
- Lipsa implementării **principiului țării de origine** în legislația națională
- Autorul, care nu a încredințat gestiunea drepturilor sale unei OGC, își poate revendica drepturile într-un interval de timp a cărei durată nu este mai mică de 3 ani **începând cu data retransmiterii prin cablu a operei sale**
- Punctul de plecare ar trebui să fie momentul în care a avut loc retransmisia
- Revendicarea drepturilor de către acest titular se poate face în termen de 3 ani de la data notificării

RECOMANDĂRI

- Introducerea **principiului țării de origine** în cazul comunicare publice prin satelit
- Autorul, care nu a încredințat gestiunea drepturilor sale unei OGC, își poate revendica drepturile într-un interval de timp a cărei durată nu este mai mică de 3 ani începând cu data retransmiterii prin cablu a operei sale

DIRECTIVA 2019/789

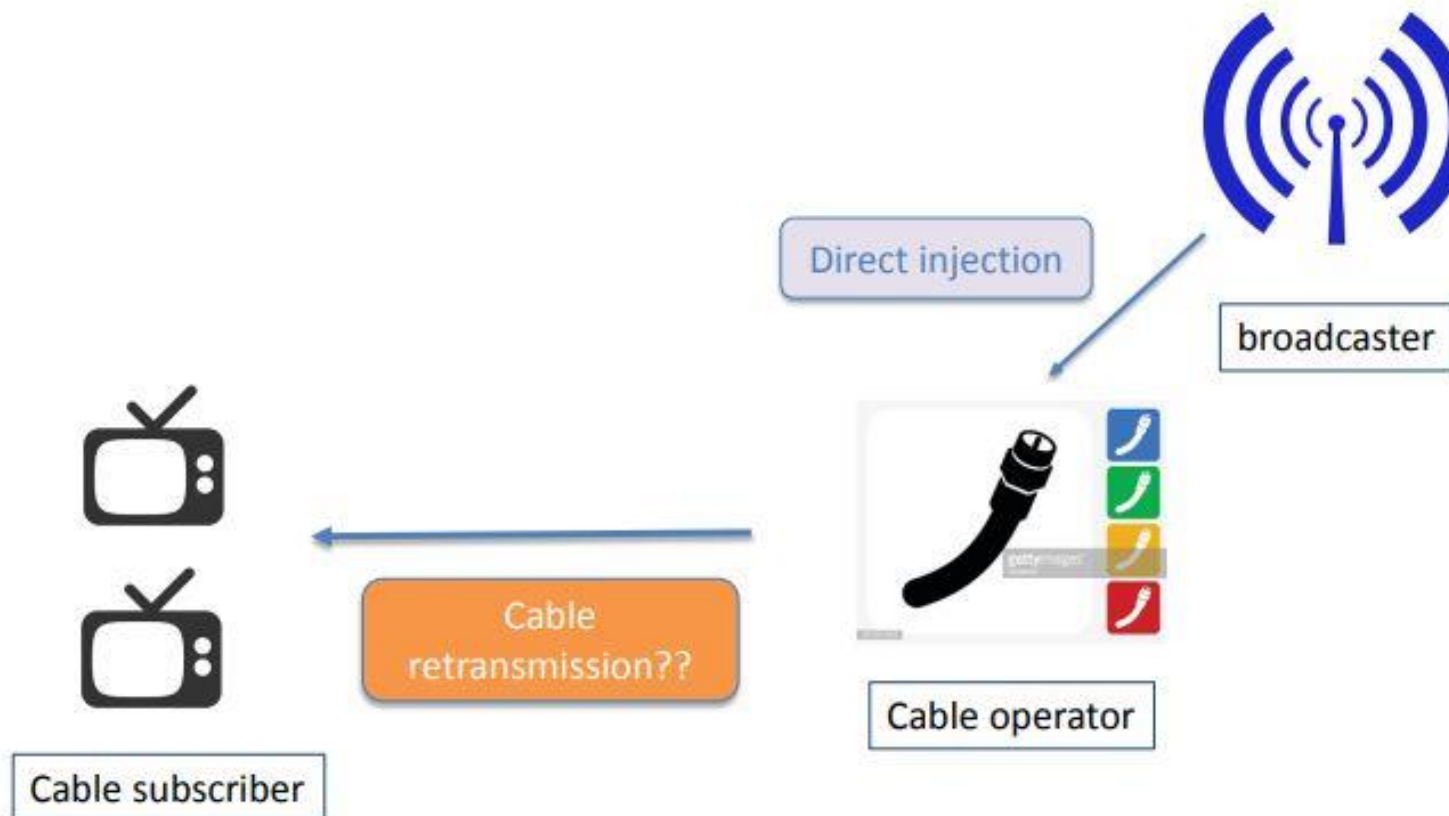
Directiva 2019/789 a Parlamentului European și
a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a
normelor privind exercitarea dreptului de autor
și a drepturilor conexe, **aplicabile anumitor
transmisii online ale organismelor de
radiodifuziune și anumitor retransmisii ale
programelor de televiziune și radio**

TRANSMISIA DE PROGRAME PRIN INTRODUCERE DIRECTĂ

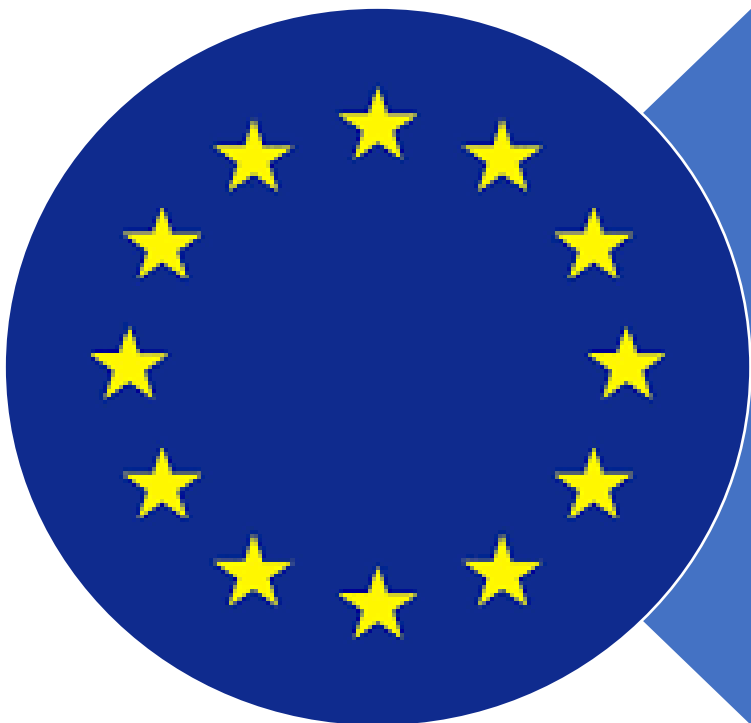
- Art. 8 din Directivă reglementează **transmisia de programe prin introducere directă**
- Astfel, drepturile de transmisie prin introducere directă sunt gestionate similar dreptului de retransmisie
- Directiva oferă statelor membre libertatea de a stabili
 - modul în care autorizațiile sunt obținute de la titularii de drepturi
 - plățile care trebuie efectuate către titularii de drepturi
 - dacă distribuitorii de semnale pot fi încadrați în sistemul de gestiunea colectivă obligatorie
- **Prevederile privind transmisia de programe prin introducere directă nu sunt transpuse**

RECOMANDĂRI

- Transpunerea prevederilor privind transmisia de programe prin introducere directă
 - Regimul juridic
 - Forma răspunderii
 - Modul de gestiune a dreptului

DIRECTIVA 2019/790

Directiva 2019/790 din 17 aprilie 2019 privind
dreptul de autor și drepturile conexe pe **piața**
unică digitală

PIAȚA UNICĂ DIGITALĂ

- Directiva conține prevederi detaliate privind:
 - măsuri pentru adaptarea excepțiilor și a limitărilor la mediul digital și la cel transfrontalier
 - măsuri pentru îmbunătățirea practicilor de acordare a licențelor
 - măsuri de asigurare a unei piețe performante a dreptului de autor
- Prevederile art. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16 din Directivă nu sunt transpuse
- Prevederile art. 17, 18, 19, 22 din Directivă sunt transpuse parțial

RECOMANDĂRI

- Transpunerea **integrală** a prevederilor privind:
 - excepțiile și limitările care reglementează extragerea textului și a datelor
 - utilizarea operelor aflate în afara circuitului comercial
 - mecanismul de negociere privind accesul la operele audiovizuale
 - protecția publicațiilor de presă
- **Modificarea** prevederilor privind:
 - Utilizarea conținutului protejat de către prestatorii de servicii online
 - Principiul remunerării adecvate și proporționale
 - Obligația de transparență
 - Dreptul de revocare

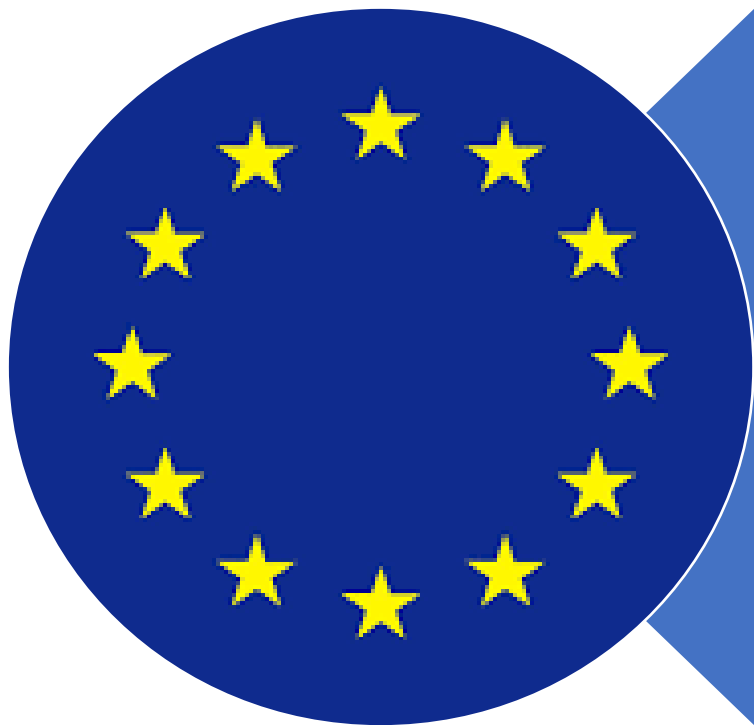
EU4IP

Consolidarea drepturilor de proprietate
intelectuală în Moldova și Ucraina

Finanțat de
Uniunea Europeană

ALTE DIRECTIVE

Alte Directive

MODIFICĂRI MINORE / TEHNICE / NESUBSTANȚIALE

- Directiva 2012/28/UE privind anumite utilizări permise ale operelor orfane
- Directiva 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe
- Directiva 2009/24/CE privind protecția juridică a programelor pentru calculator
- Directiva 96/9/CE privind protecția juridică a bazelor de date **în coroborare cu Regulamentul UE 2023/2854 privind accesul la date**
- Directiva 2001/84/CE privind dreptul de suită în beneficiul autorului operei de artă originale
- Directiva 2017/1564 privind utilizarea operelor în beneficiul persoanelor nevăzătoare
- Directiva 87/54/EEC privind protecția topografiilor produselor din materiale semiconductoare

EU4IP

Consolidarea drepturilor de proprietate
intelectuală în Moldova și Ucraina

Finanțat de
Uniunea Europeană

CE ESTE MAI IMPORTANT ...

LEGISLAȚIA

IMPLEMENTAREA

BUNA-CREDINȚĂ

EU4IP

Strengthening Intellectual Property
Rights in Moldova and Ukraine

Finanțat de
Uniunea Europeană

MULȚUMESC

www.eu4ip.eu

EU4Business
